

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy Ivo Pospíšila, soudkyně Lenky Kaniové a soudce Michala Bobka v právní věci žalobce: **O. B.**, zastoupen JUDr. Denisem Kašicynem, advokátem se sídlem Kolínská 1722/16, Praha 3, proti žalované: **Komise pro rozhodování ve věcech pobytu cizinců**, se sídlem nám. Hrdinů 1634/3, Praha 4, o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 22. 11. 2023, č. j. MV-38929-16/SO-2023, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Ústí nad Labem – pobočka v Liberci ze dne 22. 2. 2024, č. j. 58 A 8/2023-52,

t a k t o :

- I. Kasační stížnosti **se přiznává** odkladný účinek spočívající v tom, že až do skončení řízení o kasační stížnosti se pozastavují účinky rozsudku Krajského soudu v Ústí nad Labem – pobočka v Liberci ze dne 22. 2. 2024, č. j. 58 A 8/2023 - 52, a rozhodnutí žalované ze dne 22. 11. 2023, č. j. MV-38929-16/SO-2023.
- II. Žalobci **se ukládá** zaplatit ve lhůtě 15 dnů od doručení tohoto usnesení soudní poplatky ve výši 1 000 Kč za podání návrhu na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti.

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení věci

[1] Rozhodnutím uvedeným v záhlaví zrušila žalovaná žalobcovo povolení k trvalému pobytu podle § 77 odst. 2 písm. a) zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů (dále jen „zákon o pobytu cizinců“), a současně mu podle § 77 odst. 3 téhož zákona stanovila lhůtu k vycestování z území v délce 30 dnů od právní moci rozhodnutí. Podle žalované existuje důvodné nebezpečí, že by žalobce mohl ohrozit bezpečnost státu. Od zpravodajských služeb totiž obdržela utajované informace, z kterých toto důvodné nebezpečí vyplývá.

[2] Žalobce proti napadenému rozhodnutí brožil žalobou, kterou Krajský soud v Ústí nad Labem – pobočka v Liberci (dále jen „krajský soud“) napadeným rozsudkem zamítl. V rámci řízení o žalobě krajský soud usnesením ze dne 8. 1. 2024, č. j. 58 A 8/2023 - 37, přiznal žalobě odkladný účinek.

II. Návrh na přiznání odkladného účinku

[3] Nejvyšší správní soud obdržel ve výše nadepsané věci dne 12. 3. 2024 kasační stížnost žalobce (dále jen „stěžovatel“), kterou se domáhá zrušení shora označeného rozsudku krajského soudu, společně s návrhem na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti dle § 107 ve spojení s § 73 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“).

[4] Návrh na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti stěžovatel odůvodnil tak, že po právní moci napadeného rozsudku je povinen vrátit se do země původu, kde probíhá mezinárodní ozbrojený konflikt mimořádné intenzity, jehož by byl stěžovatel donucen se zúčastnit, neboť při vstupu na území Ukrajiny by byl ihned zatčen a odveden na frontu. Stěžovatel ani jeho manželka nemají na Ukrajině žádný majetek a nemají se fakticky kam vrátit. Na území České republiky má stěžovatel kromě manželky a nezletilých dětí i další rodinné vazby, a to matku, otce a babičku; všichni zde mají povolen trvalý pobyt. Žije zde také stěžovatelova sestra, která je občankou České republiky. Jeho otec trpí Parkinsonovou chorobou v pokročilém stádiu, matka má rakovinu štítné žlázy a babička je de facto připoutána na lůžku. O všechny tyto rodinné příslušníky se stěžovatel stará. Vycestováním stěžovatele z České republiky by rodinní příslušníci o tuto péči ze dne na den přišli, což by nepochybně mělo vliv nejen na rodinný a soukromý život, ale i na jejich zdraví. Stěžovatelova sestra je matkou samoživitelkou, na její pomoc nemohou jeho rodiče a babička spoléhat. Stěžovatel v České republice podniká, nebude tedy moci obstarávat každodenní činnost svých společností, což povede k jejich úpadku, a stěžovatel tak přijde o výlučný zdroj příjmů a schopnost postarat se o svou rodinu.

[5] Žalovaný se k návrhu na přiznání odkladného účinku nevyjádřil.

III. Posouzení návrhu na přiznání odkladného účinku

[6] Nejvyšší správní soud přistoupil k posouzení návrhu a po zvážení důvodů a skutečností přednesených stěžovatelem dospěl k závěru, že jsou naplněny podmínky pro přiznání odkladného účinku kasační stížnosti podle § 73 odst. 2 ve spojení s § 107 s. ř. s.

[7] Podle § 73 odst. 2 s. ř. s. soud přizná žalobě odkladný účinek, *jestliže by výkon nebo jiné právní následky rozhodnutí znamenaly pro žalobce nepoměrně větší újmu, než jaká přiznáním odkladného účinku může vzniknout jiným osobám, a jestliže to nebude v rozporu s důležitým veřejným zájmem*. Ve smyslu § 107 s. ř. s. uvedené podmínky platí přiměřeně i pro odkladný účinek kasační stížnosti.

[8] Možnost přiznání odkladného účinku kasační stížnosti je ve smyslu § 73 odst. 2 s. ř. s. podmíněna kumulativním naplněním dvou objektivních podmínek: 1) výkon nebo jiné právní následky rozhodnutí by znamenaly pro stěžovatele nepoměrně větší újmu,

pokračování

než jaká přiznáním odkladného účinku může vzniknout jiným osobám, a 2) přiznání odkladného účinku kasační stížnosti nebude v rozporu s důležitým veřejným zájmem.

[9] Odkladný účinek má charakter institutu mimořádného, vyhrazeného pro ojedinělé případy; je koncipován jako *dočasná procesní ochrana stěžovatele jako účastníka řízení* před okamžitým výkonem pro něj nepříznivého soudního, resp. správního rozhodnutí; přiznáním odkladného účinku je prolamována právní moc rozhodnutí (usnesení NSS ze dne 27. 8. 2015, č. j. 6 Azs 163/2015 - 38).

[10] V souvislosti s posuzováním újmy hrozící stěžovateli Nejvyšší správní soud uvádí, že důvody možného vzniku nepoměrně větší újmy oproti jiným osobám jsou zásadně individuální, závislé na osobě stěžovatele a jeho konkrétní situaci. Má-li být návrh na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti úspěšný, musí stěžovatel tvrdit a osvědčit reálnou hrozbu intenzivní újmy, kterou by v návaznosti na samotné vycestování utrpěl. Taková újma může mít povahu zásahu do rodinného života stěžovatele (např. dlouhodobé odloučení od blízkých příbuzných), zásahu do ustáleného soukromého života (bude se jednat o plně integrovaného cizince žijícího dlouhodobě na území ČR, který již v zemi původu postrádá jakékoliv zázemí), povahu zásadních zdravotních důvodů (např. významné zdravotní obtíže bránící odjezdu či neléčitelné v zemi původu s rizikem progresu) nebo výjimečných ekonomických důvodů (např. ztráta významných ekonomických hodnot v důsledku odjezdu spojená s existenčními obtížemi v zemi původu nebo nedostatek prostředků pro návrat v případě úspěchu kasační stížnosti). Rozhodné okolnosti však musí stěžovatel nejen zcela konkrétně tvrdit, ale také patřičným způsobem doložit (srov. např. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 8. 2023, č. j. 1 Azs 106/2023 - 57).

[11] Stěžovatel hrozící újmu doložil popisem skutkových okolností týkajících se jeho rodinného a soukromého života. Stěžovatel žije na území České republiky více než 20 let, má zde manželku a dvě nezletilé děti. Stará se také o další své rodinné příslušníky, své rodiče a babičku, kteří mají povolen trvalý pobyt na území České republiky. Ti trpí vážnými zdravotními problémy, což doložil lékařskými zprávami, ze kterých plyne, že jeho otec trpí Parkinsonovou chorobou v pokročilém stádiu a jeho matka má rakovinu štítné žlázy. Nejvyšší správní soud proto došel k závěru, že stěžovatel dostatečně osvědčil skutečnosti, ze kterých plyne mimořádnost situace a výkon napadeného rozhodnutí a rozsudku, jejichž součástí je také povinnost opustit území do 30 dnů od právní moci rozhodnutí, by představoval újmu. Tu by mohl utrpět stěžovatel, který je na území České republiky plně integrován a výkon rozhodnutí by mohl vést ke zpřetrhání vazeb zde navázaných; jeho blízká rodina – zejména jeho nezletilé děti, které by ztratily kontakt s jedním ze svých rodičů; a také matka a otec stěžovatele, jejichž nepříznivý stav vyžaduje péči blízkého okolí, tedy také stěžovatele, který jim tuto péči poskytuje. Z ničeho naopak neplyne zásah do práv třetích osob. První kritérium přiznání odkladného účinku je proto splněno.

[12] Nejvyšší správní soud se dále zabýval otázkou, zda je splněno i druhé kritérium, tj. zda by přiznání odkladného účinku nebylo v rozporu s důležitým veřejným zájmem (srov. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 6. 8. 2008, č. j. 5 As 17/2008 - 131, č. 1698/2008 Sb. NSS). Možnému ohrožení veřejného zájmu může nasvědčovat skutečnost, že stěžovateli bylo zrušeno povolení k trvalému pobytu z důvodu podle § 77 odst. 2 písm. a) zákona o pobytu cizinců, tedy proto, že existuje *důvodné*

nebezpečí, že by mohl ohrozit bezpečnost státu. Jak ovšem uvedl již krajský soud v napadeném rozsudku: „[z] utajované informace [...] nevyplývá, že by žalobce obžadoval bezpečnost státu bezprostředně (a že by se tak už vůbec nemohl vyskytnout na jeho území). Zde popsané obavy svým charakterem představují spíše potenciální ohrožení dlouhodobými činnostmi žalobce, které jsou pro Českou republiku nežádoucí a směřují proti jejím zájmům.“ Nejvyšší správní soud se s tímto ztotožňuje. Závěru krajského soudu odpovídá také skutečnost, že také on přiznal žalobě odkladný účinek z důvodu možnosti vzniku újmy na soukromém a rodinném životě stěžovatele a jeho rodinných příslušníků.

[13] Intenzita újmy vzniklé stěžovateli a jeho rodinným příslušníkům neodložením právních účinků napadeného rozhodnutí a napadeného rozsudku je proto natolik podstatná, že převáží nad možným dotčením veřejného zájmu na respektování právních předpisů upravujících pobyt cizinců na území a možným ohrožením bezpečnosti státu, které ovšem není bezprostřední. Je proto splněno i druhé kritérium pro přiznání odkladného účinku kasační stížnosti.

[14] Nejvyšší správní soud proto dovodil naplnění obou shora vymezených podmínek pro přiznání odkladného účinku kasační stížnosti, a proto stěžovatelově návrhu vyhověl a kasační stížnosti odkladný účinek přiznal. Je třeba připomenout, že v usnesení ze dne 6. 12. 2005, č. j. 2 Afs 77/2005 - 96, č. 786/2006 Sb. NSS, Nejvyšší správní soud uvedl, že „[o]dkladný účinek podle § 107 soudního řádu správního může být v řízení o kasační stížnosti přiznán a působit nejen ve vztahu k přezkoumávanému rozhodnutí krajského soudu (či jeho části), ale i přímo ve vztahu ke správnímu rozhodnutí (či jeho části), k jehož přezkumu se dotýčné řízení před krajským soudem vedlo.“ Za dané situace se tedy do rozhodnutí o kasační stížnosti pozastavují účinky nejen ve vztahu k napadenému rozsudku krajského soudu, ale i ve vztahu k napadenému správnímu rozhodnutí.

[15] Závěrem Nejvyšší správní soud zdůrazňuje, že usnesení o přiznání odkladného účinku kasační stížnosti je svou podstatou rozhodnutím předběžné povahy a nelze z něj předjímat budoucí rozhodnutí o věci samé (srov. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 10. 2005, č. j. 8 As 26/2005-76, č. 1072/2007 Sb. NSS).

[16] Podání návrhu na přiznání odkladného účinku podléhá poplatkové povinnosti podle položky č. 20 sazebníku soudních poplatků, který je přílohou zákona č. 549/1991 Sb., o soudních poplatcích. Stěžovatel nespadá mezi osoby osvobozené od povinnosti soudní poplatek uhradit, a proto Nejvyšší správní soud rozhodl dále tak, jak je uvedeno ve výroku č. II. tohoto rozhodnutí. Soudní poplatek činí 1 000 Kč. Ten je možno uhradit v kolcích vylepením na vyznačeném místě v příloze tohoto usnesení (po připojení svého podpisu jej stěžovatelka zašle zpět Nejvyššímu správnímu soudu), případně v hotovosti na pokladně soudu anebo bezhotovostně převodem na účet Nejvyššího správního soudu č. 3703-46127621/0710, vedený u České národní banky, pobočka Brno. Závazný **variabilní symbol** pro identifikaci platby je: **1010505224**. V případě včasného nezaplacení soudního poplatku bude tuto pohledávku vymáhat celní úřad.

P o u č e n í : Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 11. dubna 2024

pokračování

1 Azs 52/2024 - 51

Ivo Pospíšil
předseda senátu